

Ученикът получава 800 задачи на ден

Източник: Марица 12:29 / 26.10.2017

Училището убива креатива, нека по-малко наставяваме децата, призова председателят на "Световен образователен форум"

Автор: Елица КАНДЕВА

Колко задачи на ден получава един ученик от вашето училище, попита вчера учители и директори Тон Дюиф, председател на организацията „Световен образователен форум“. Холандецът, чиято мисия е достъп на повече деца до качествено образование и въздействие върху национални политики, участва в майсторски клас „Класната стая на XXI век - умения, иновации, технологии“. „5? 20?“ - опита да налучка той и по смеха в залата усети, че цифрата е доста по-голяма. Никой обаче не очакваше тази, който той ще назове, опирайки се на социологическо проучване - 800. „Седни, извади учебниците, пиши... И с това само се започва, а то създава дискомфортна среда за учениците“, обясни Дюиф. Според него те много добре знаят какво да слушат и кога да се „изключат“, игнорирайки учителя. В момента живеят в него в привидно примирие. А голямата цел пред гилдията е да сложи ученика в центъра.

За да покаже колко бавно става промяната, лекторът върна аудиторията още в 19. и 20. век към класните стаи 7 на 7 м с по 50 деца. "Тогава само се опитвах да ни накарат да стоим тихо и да следваме учебника. Това не е образование. Всичко беше спрямо среднестатистическия ученик. Умните бяха в 4-А, глупавите - в С-паралелка, а децата със средни постижения - в 4-В. Училищата бяха затворени за външни хора, родителят нямаше думата. Мен учителят ме биеше с кокалчетата на ръката по главата, наказваха ни да седим на колене пред всички по 20 минути.

"Свикнахме, тогава това беше начинът",

писа Дюиф. И маркира другите детайли в картината от миналото - белокози мъже в правителството решават какво да става, майките не работят и у дома винаги има някой.

Председателят на световната организация с мрежа в цял свят посочи и една от политиките, които са задействани с благородната цел никое дете да не бъде изоставено в развитието му. Екипът на американския президент Джордж Буш въвел норматив в клас да се покрива поне 50 % от теста. Който изостане с 5 %, получава порицание. При 10 % към него се прикрепя ментор. Ако пак не се променят резултатите, се уволнява директорът, а семейството мести детето в частно училище, към което се пренасочва финансирането за обучението от държавата. Това е убийство на образованието, категоричен бе Дюиф. Доказателството получил лично, когато му се наложило да говори пред аудитория от 2000 човека. Един по един всички те започнали да излизат от залата, а като попитал защо, отговорът гласял: „Днес са тестовете и всички трябва да измамат”.

По този начин системата не работи, заяви холандецът. И отрече образование, в което учителят знае всичко и изисква само един верен отговор, в което има строга йерархия, обща програма за всички, а те са насядали на маси, които не могат да се местят и прегрупират.

После гостът показа на екрана на мултимедията своите три внучета на възраст от 1,5 до 3 г. - Лен, Люк и Лукас. В първите си опити да ходи единият от тях пада, избухва в смях, става и продължава. Другият пък изпада в екстаз от собственото си свирене на пиано, колкото и неиздържано да е то за специалист. Ето как децата се опитват и растат, може би всъщност не бива толкова много да им помагаме и да им налагаме, допусна Тон Дюиф. И вметна това, което всички в знаят - на прага на училището свободата свършва и децата започват да чуват репликите: „Сега не е време да ставаш”, „Не вдигай ръка, не мога да отговоря на 30 въпроса едновременно!” Как, вкарвайки учениците в рамката, училището убива креатива у тях, лекторът илюстрира с друго изследване. В него е дадена задача да се посочат различни приложения на канцеларски кламер. Повечето хора успяват да измислят 10-15. Най-умните стигат до 200.

Проучването показало, че 98 % от децата в детските градини се доближават до нивото на гениите. А сред учениците на възраст 13-15 г. посочените варианти падат с 50 на сто, защото съзнанието вече е вкарано в рамка. Нашата система ги прави такива, понеже изисква само един верен отговор, подчерта Дюиф.

Над 30 г. той води битка с различните видове инспекции и е убеден, че заради тях

образованието не се променя. Причината е, че тези институции измерват резултатите със стандартизирани тестове. „Това е добре, защото можем да разберем какво знаят децата от материала и какво не. Проблемът е, че по същия начин се „мерят“ резултатите на училищата. Това не работи, защото децата са на различен етап от своето развитие и те самите са различни едно от друго”, каза Дюиф. И онагледи ситуацията с карикатура, в която се дава еднаква задача на маймуна, слон и риба - да се качат на едно дърво. По отношение на тестовете той изрази съмнение доколко може да се вярва даже на изследванията на PISA. В тях Сингапур например показва добри резултати, но според Дюиф това не значи, че децата там са много образовани, най-вероятно просто знаят как да се справят с точно тази система на изпитване.

Само на ученици със специални образователни потребности ние позволяваме да дават по-ниски резултати. А всъщност всички деца са с различни способности, изтъкна лекторът. "Аз преподавам от 20 г. и непрекъснато ми повтарят, че е невъзможно да се следи резултатът на всяко дете поотделно. Вече нямате извинение, защото технологиите ви помагат!", обърна се той към учителите.

Разказа им още как през 1980 г. в света е имало 150 професии, сега са 400.

Затова вече не е достатъчно да се учи само една професия, а трябва да се развиват различни компетентности. Отговорът на Дюиф как да стане това в системата на образованието се оказва кратък - чрез работа в обща мрежа. И учениците са го разбрали пак преди учителите си, като вече живеят в социалните мрежи, посочи той.

До какви колосални резултати може да доведе работата в екип гостът демонстрира с още едно впечатляващо видео. То показва как изследователи изсипват огромни количества цимент в мравуняк ден след ден, а в следствие разравят земята, за да изследват изградения от колонията на мравките "вкаменен" град. Той се оказва с гигантски размери, магистрали, джобове-домове и прокарани пътеки до складове, в които се отнасят товари, по-тежки многократно от теглото на всяка мравка. "Тя сама не може да го постигне. За да имаме смислено образование, трябва също да сме заедно, следвайки няколко линии - очерта Тон Дюиф. - Развиване на знания и умения чрез любопитство и творчество, развитие като личност, възпитаване на отговорност и умения да се прескачат граници, включително собствените, навлизане в дигиталния свят." И всичко това е така не защото аз го казвам, а защото това е начинът, завърши с усмивка Тон Дюиф.

Какво (не) искат децата

Децата и учителите често живеят в различни светове. В подкрепа на това твърдение Том Дюиф показва видео от допитване, обхванало 5000 ученици в САЩ. В обикновена класна стая гимназисти са предизвикани да напишат какво не искат от учителя. Един след друг тийнейджърите вдигат листове със своите отговори, пишат ги на дисплея на смартфоните и даже на стъклото на вратата. Набързо драснатите послания гласят:

Не ми трябва вашият сарказъм.

Не искам стандартизиран тест. Имам нужда някой да повярва в мен.

Не искам информация, а да виждам нещата.

Не ми трябва да седя на чина 7 часа.

Не искам ангажменти, а повече време.

Не искам да съм в училище следобед.

Искам нещо повече от един учебник.

Отговорите на въпроса какво искат екипът е обобщил в следните 6 групи:

- Повече свобода на избор

- Развиване като личности

- Повече внимание към глобализацията и различията

- Всичко по мярка на отделния ученик, не униформени програми

- Гражданско образование и информация за правата на човека в днешния свят на омраза

- Подготовка за бъдещото общество

